

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA w OLSZTYNIE

ul. Artyleryjska 3e

10-950 OLSZTYN

tel/fax (0-89) 527-28-24, 534-94-00

Olsztyn, dnia 29 września 2008 r.

P/08/151

LOL-410-29-04/08

Pan
Krzysztof Hećman
Burmistrz
Miasta Kętrzyn

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Kętrzynie („Urzędzie”) kontrolę pobierania oraz wykorzystywania opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2006 -2008 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 9 września 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację przez Urząd zadań z zakresu regulowania lokalnego rynku napojów alkoholowych, głównie ze względu na nieprzestrzeganie obowiązujących zasad i warunków udzielania zezwoleń na prowadzenie ich sprzedaży. Jednocześnie Izba, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia sposób wykorzystania środków finansowych pochodzących z opłat za wydane zezwolenia.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i uwagi.

Rada Miejska w Kętrzynie, stosownie do art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi², w drodze stosownych uchwał ustaliła liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających

¹ j.t. Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701

² j.t. Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.

powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza oraz w miejscu sprzedaży, a także zasady usytuowania tych miejsc na terenie miasta. Wykonując postanowienia ww. uchwał, Urząd wydawał zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu, w liczbie nieprzekraczającej uchwalonego limitu punktów sprzedaży oraz w zgodzie z zasadami dotyczącymi ich lokalizacji.

Analiza 20 spraw, zakończonych w 2007 r. wydaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykazała, że wszystkie wnioski o wydanie zezwoleń uzyskały pozytywną opinię Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (KRPA) o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej. Do wniosków dołączone były wymagane dokumenty i opinie, w tym m.in. zaświadczenia o wpisie do ewidencji gospodarczej lub odpisy z rejestru przedsiębiorców oraz decyzje właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o spełnianiu wymogów sanitarnych przez punkt sprzedaży alkoholu.

Ustalono, że 17 wniosków spełniało wszystkie wymogi art. 18 ust. 5 i 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Trzy wnioski nie zawierały natomiast niektórych danych, gdyż w dwóch nie określono punktów składowania napojów alkoholowych, co było wymogiem art. 18 ust. 5 pkt 6 ww. ustawy, a w jednym brakowało numeru wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, wymaganego na podstawie art. 18 ust. 5 pkt 3 tej ustawy.

Wszystkie decyzje w sprawie udzielenia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych spełniały wymogi art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³ i wydane zostały w obowiązujących terminach, natomiast zezwolenia jednorazowe na sprzedaż alkoholu wydawane były z zachowaniem zasad wynikających art. 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W badanym okresie Urząd wydał 12 decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z nieuiszczeniem opłaty za to zezwolenie lub niezłożeniem oświadczenia o wartości sprzedaży alkoholu w roku poprzednim.

W tym czasie wystąpiło jednak 7 innych przypadków niewniesienia w wymaganym terminie opłaty (bądź niezłożenia oświadczenia o wartości sprzedaży alkoholu w roku poprzednim), a mimo to nie wydano decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia. Doprowadzono w ten sposób do sytuacji, w której przedsiębiorcy, którzy wnieśli wymaganą opłatę po upływie ustawowego terminu, nadal prowadzili sprzedaż napojów alkoholowych, a więc czynili to

³ j.t. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

nielegalnie, popełniając czyn karalny określony w art. 43 ust. 1 ww. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dla kwalifikacji prawnej takiego czynu nie mają bowiem znaczenia przyczyny, wobec których zezwolenie straciło ważność. Nie ma również znaczenia, czy wydana została decyzja o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż alkoholu, czy też nie. Ustawodawca zdecydował bowiem, że zezwolenie wygasa już z mocy prawa, a nie na podstawie takiej decyzji, która ma charakter deklaratoryjny. Ponadto w ustawie nie przewidziano możliwości konwalidowania ważności wygasłego zezwolenia, m.in. przez podjęcie czynności wniesienia opłaty.

Podmioty gospodarcze, których zezwolenia wygasły z przyczyn określonych w art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wniosły po wygaśnięciu tych zezwoleń opłaty w łącznej kwocie 16.673,02 zł. W ocenie NIK opłaty te pobrane zostały bezpodstawnie, a zatem podlegają zwrotowi.

Należy przy tym zauważyć, że przedsiębiorcy, którzy w następstwie powyższych działań prowadzili nielegalną działalność, sprzedali w 2007 r. napoje alkoholowe za łączną kwotę 360.881,96 zł.

W powyższym kontekście negatywnie należy też ocenić sprawowanie przez Urząd nadzoru nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W okresie objętym kontrolą nie sprawdzano bowiem przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Tym samym, Pan Burmistrz nie wypełnił obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi, iż organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Na lata 2006 i 2007, zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Rada Miejska uchwaliła programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Krytycznie natomiast ocenić należy brak programu przeciwdziałania narkomanii w ww. latach, przez co naruszone zostały wymogi art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii⁴. Zagadnienia związane z tą problematyką uwzględniono dopiero w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2008. Należy zaznaczyć, iż w latach 2006-2007 miasto

⁴ [Dz.U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485](#) ze zm.

nie ponosiło żadnych wydatków na przeciwdziałanie narkomanii i dopiero w budżecie miasta na 2008 rok zaplanowano wydatki na ten cel w kwocie 28,0 tys. zł.

NIK pozytywnie ocenia, pod względem legalności, wykorzystanie środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, gdyż środki te przeznaczono wyłącznie na dofinansowanie zadań określonych w art. 2 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. na profilaktykę szkolną i pozaszkolną, pomoc osobom z problemami alkoholowymi oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Izba zwraca jednak uwagę, że w latach 2005-2007, dochody z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu były wyższe od wydatków na realizację programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych o 116,1 tys. zł (10%), zaś plan wydatków w rozdz. 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi) nie był w pełni realizowany.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie wnosi o:

1. Podjęcie działań organizacyjnych, zapewniających wywiązywanie się z obowiązku kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Monitorowanie terminowości składania przez przedsiębiorców, którym udzielono zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wymaganych oświadczeń i wnoszenia opłat, a w przypadku stwierdzenia opóźnień w tym zakresie, niezwłoczne wydawanie decyzji o ich wygaśnięciu.
3. Informowanie stosownych organów o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 43 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w przypadku kontynuacji sprzedaży alkoholu po wygaśnięciu zezwolenia.
4. Zaniechanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcom, przedkładającym wnioski niespełniające wymogów art. 18 ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem